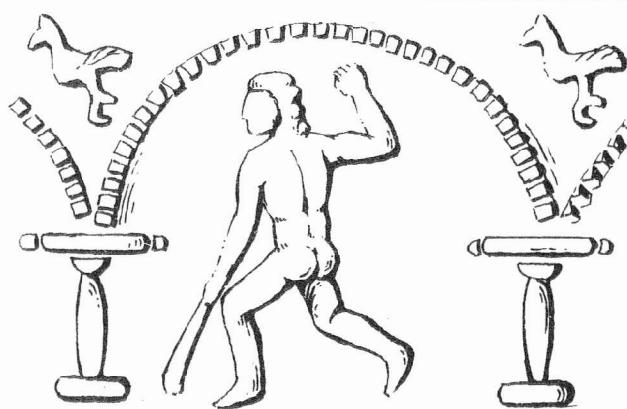

Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně

Přehled výzkumu

1958

Brno 1958

RD 1520/1958

14014/60

Přehled výzkumu 1958

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor : dr Josef Poulik.

Výkonný redaktor : dr Bohuslav Klíma.

Redaktoři : dr Anna Medunová, dr Karel Tihelka.

Překlady : prom.hist.R.Tichý.

Kresby : B.Kašpárková, J.Jaša, M.Kuda.

Na titulní stránce : Figurální výzdoba terry sigillaty
ze sídliště u Mušova.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Letošní výzkum v Mikulčicích.

Dr. Josef Poulik

I v tomto roce se ve velkých rozměrech pokračovalo ve výzkumu velkomoravského hradiště Valy u Mikulčic. Na nejvyšším místě akropole byly objeveny základy obdélné, z kamene na maltu budované stavby, 26 m dlouhé a 9 m široké a uvnitř příčkou členěné. S největší pravděpodobností tu jde o zbytky knížecího paláce, který byl vystavěn na troskách staršího sídliště ze VII. až VIII. století. Směrem východním od této stavby byl proveden plošný odkryv, v němž se na ploše 600 m² rozkládala jiná stavební destrukce. Zjistily se v ní základy kostela, který má téměř čtvercovou lodi a půlkruhovitou apsidu na východní straně. Je to už čtvrtý kostel na mikulčickém hradišti. Ve východní části lodi jsou dvě zděné hrobky, které byly uplně vyloupeny. V kamenné sutí se našlo velké množství úlonků omítka s barevnými freskami. Není pochyby o tom, že zde byli pohřbeni vynikající příslušníci knížecího rodu nebo snad i církevní hodnostáři. Zbytky zděných hrobek jsou i u kostela a ty z nich, které byly otevřeny, jsou rovněž vyloupeny. U kostela jsou však i hroby s nálezy, které bezpečně datují tuto stavbu do IX. století.

V severozápadní části hradiště byla odkryta skupina hrobů a v ní hroby tří velmožů s těžkými železnými meči a ostruhami. Tím se zvyšuje počet velmožských mečů na mikulčickém hradišti už na 12, a to je zatím největší počet těchto zbraní ze slovanských hradišť severně od Dunaje. - Nedaleko od těchto hrobů se přišlo na další stavební destrukci. Jde patrně o pátý kostel na akropoli mikulčického hradiště. K odkrytí tohoto kostela dojde ovšem až ve výzkumné sezóně 1959.

Archeologické výzkumy v Mikulčicích, jež jsou středem zájmu nejen našich, nýbrž i zahraničních badatelů a vědeckých institucí, potvrzují znovu i letos neobvyčejně významné a vyjimečné postavení, které zaujímá hradiště Valy v politické, hospodářské a církevní organizaci Velké Moravy.

Die diesjährige Ausgrabung in Mikulčice.

Auch in diesem Jahre wurde die Ausgrabung des Grossmährischen Burgwalles "Valy" bei Mikulčice in grossem Ausmaße fortgesetzt. Auf der höchsten Stelle der Akropolis wurden Fundamente eines rechteckigen, aus Stein und Mörtel hergestellten Baues, entdeckt, der eine Länge von 26m und eine Breite von 9m besitzt und innen durch eine Querwand geteilt ist. Es handelt sich wahrscheinlich um die Überreste eines Fürstenpalastes, der auf den Trümmern einer älteren Siedlung, aus dem VII. - VIII. Jh. erbaut wurde. Östlich von diesem Baue, wurde eine Flächenabdeckung durchgeführt, auf welcher sich eine andere Baudestruktion befand, deren Ausmass 600 m² betrug. In dieser stellte man Fundamente einer Kirche fest, die ein fast viereckiges

Schiff mit einer halbrunden Apsis an der Ostseite besitzt. Es ist bereits die vierte Kirche auf dem Burgwall in Mikulčice. Im östlichen Teile des Schiffes befinden sich zwei gemauerte Gräfte, die gänzlich ausgeraubt waren. In den Steinschutt fand man eine grosse Anzahl Bruchstücke von Wandbewurf mit farbiger Freskenmalerei. Zweifellos wurden hier hervorragende Mitglieder des Fürstengeschlechtes oder vielleicht kirchliche Würdenträger bestattet. Reste von gemauerten Gräften befinden sich auch bei der Kirche und alle die wir bisher öffnetten sind ebenfalls ausgeraubt. Bei der Kirche liegen auch Gräber mit Funden, die diesen Bau mit Sicherheit in das IX. Jh. datieren.

Im nordwestlichen Teile des Burgwalles wurde eine Gräbergruppe abgedeckt und in ihr drei Fürstengräber mit schweren eisernen Schwertern und Sporen. Dadurch wird die Zahl an Fürstenschwertern vom Burgwall in Mikulčice schon auf 12 erhöht und dies ist auch bisher die grösste Zahl dieser Waffen von slawischen Burgwällen nördlich der Donau. - Unweit von diesen Gräbern stiesen wir auf eine weitere Baudestruktion. Es ist scheinbar die fünfte Kirche auf der Akropolis des Burgwalles von Mikulčice. Zur Freilegung dieser Kirche kommt es natürlich erst in der Ausgrabungssaison 1959.

Die archäologischen Ausgrabungen in Mikulčice, die im Mittelpunkt des Interesses, nicht nur unserer, sondern auch ausländischer Forscher und wissenschaftlicher Institutionen stehen, beweisen auch im heurigen Jahre wiederum die besonders wichtige und besondere Stellung, die der Burgwall "Valy" in der politischen, wirtschaftlichen und kirchlichen Organisation des Grossmährischen Reiches einnimmt.